

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Tk/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118010580
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Philadelphus
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6118010580.28

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom z predsedu senátu M. A. A. a prísediacich L. L. W. V. O. I. C. v trestnej veci obžalovaného Z. B. S., stíhaného pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom 21. 01. 2021 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Obžalovaný Z. B. S., nar. XX.XX.XXXX S. V., C. G., trvale bytom U., Č. W. T. Č.. XXX/X,

uznáva sa vinným, že

dňa 11. 11. 2009 si objednal a kúpil látku GAMA - BUTYROLACTONE od spoločnosti Ahcof International Development CO., LTD., Jinzhai Road Hefei, Anhuid, China v objeme 436 litrov, ktorá mu bola doručená dňa 21. 01. 2010 do mesta Lučenec, následne dňa 22. 02. 2010 si znovu objednal a kúpil látku GAMA - BUTYROLACTONE od spoločnosti Zhangjiagang Jintai Import & Export CO.,LTD, Jiangsu, China o objeme 1.000 litrov, ktorá mu bola do mesta Lučenec doručená dňa 08. 03. 2010 a následne tieto látky do dňa 24. 04. 2012 prechovával v sklade v obci Halič, okr. Lučenec, ul. Partizánska cesta 15, zapísaného na U. XXX na A.. Č.. Y. XXX/XX, vlastníkom ktorého je V. Ď., D.. XX.XX.XXXX V. O. Ď., D.. XX.XX.XXXX v piatich plechových 200 litrových sudoch, sumárne 1000 litrov tekutiny dihydrofurán-2(3H)-ónu, syn. gama-butyrolaktón (ďalej v texte len GBL), ako aj v rodinnom dome v obci U., Č. W. T. XXX/X, zapísaného na U. XX D. A.. Č.. Y. XXXX, okres Lučenec vlastníkom a užívateľom ktorého je Z. B. S., v dvoch plechových 200 litrových sudoch, sumárne 400 litrov tekutiny GBL, látka GBL je zaradená do III. skupiny psychotropných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov a noviel,

teda

neoprávnene prechovával po akúkoľvek dobu prekurzor,

čím spáchal

zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Za to mu ukladá:

Podľa § 172 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v platnom znení trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému výkon trestu podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci, a to:
- 5 ks plechových sudov s obsahom tekutiny označené názvom „Gama butyrolacton“,
- 2 ks plechových sudov s objemom cca 200 litrov jeden s označením „Gamabut“ a jeden s označením „Gamabutylactone“.

o d ô v o d n e n i e :

Podkladom hlavného pojednávania bola obžaloba prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica podaná na Z. B. S. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona.

Na základe podanej obžaloby v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní v uvedenom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci:

Obžalovaný Z. B. S. na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je nevinný. K veci vypovedal, zhodne s výpoveďou z prípravného konania, že je súdený za niečo, za čo už bol právoplatne odsúdený belgickými justičnými orgánmi, kde mu bol za drogovú trestnú činnosť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov a peňažný trest. V Belgicku bol odsúdený za držanie, výrobu, zaobstaranie a predaj látky GHB, čo je tá istá látka, ktorá bola zaistená slovenskými justičnými orgánmi na základe právnej pomoci vykonávanej pre belgické justičné orgány. Látku GBL, ktorá sa spomína v obžalobe, kúpil v Číne a uskladnil na Slovensku, kde bola následne aj zaistená. Látka, ktorá bola zaistená v Belgicku, za ktorú bol v Belgicku odsúdený, bola iná látka ako látka, ktorá bola zaistená na Slovensku. Látka, ktorú kúpil 11. 11. 2009 nebola v čase, keď ju nadobudol zakázanou látkou, a bolo ju možné kúpiť bez povolenia, pretože do zoznamu zakázaných látok sa dostala až 01. 03. 2011. O tom, že sa táto látka dostala do zoznamu zakázaných látok nevedel. Látka GBL, ktorú nadobudol, a ktorá bola zaistená, či už v Haliči alebo v Dolných Fafákoch, bola látkou v priemyselnej kvalite spôsobilou na využitie len v priemysle a určite nemohla byť prekurzorom pre výrobu látky GHB, teda na farmaceutické využitie. Látky ponúkal po Slovensku ako priemyselný čistič rôznym reklamným agentúram a iným záujemcom na čistenie tlačiarenských strojov. Zaistenú látku nadobudol za niekoľko tisíc eur, no nepredal z nej skoro nič.

Svedkyňa V. Ď., manželka obžalovaného, využila svoje právo a vo veci odmietla vypovedať.

Svedkyňa O. Ď., švagriná obžalovaného, vypovedala, že skladové priestory v obci Halič, kde boli zaistené sudy patriace obžalovanému, má v podielovom spoluvlastníctve spolu so sestrou V. Ď. asi od roku 2004, kedy ich nadobudli darovaním od otca O. Ď.. Do priestorov chodila minimálne. V roku 2009 ich využíval obžalovaný na svoju podnikateľskú činnosť. Vedela, že sa tam nachádzalo päť sudov patriacich obžalovanému, ktoré vydala polícii. Nevedela uviesť, čo sa v sudoch nachádzalo.

Svedok O. Ď., ktorému je obžalovaný zaťom, vypovedal, že obžalovanému pomáhal v jednom prípade vykladať sudy v skladových priestoroch v obci Halič, pretože obžalovaný bol vtedy odcestovaný. Asi 200-litrové kovové sudy doviezla prepravná spoločnosť a predložila k tomu prepravné doklady. Prevzal ich a uložil do skladu. Dodávky sudov boli realizované v roku 2011. Tieto sudy boli následne zaistené políciou. Ku skladom v Dolných Fafákoch sa nevedel vyjadriť.

Zo znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, znaleckého ústavu, č. PPZ-KEU-SL-EXP-2012/1326, vypracovaného 14. 05. 2012 zamestnancami pplk. PharmDr. N. R. pre odbor kriminalistická toxikológia a pplk. PharmDr. M. R. pre odbor kriminalistická toxikológia, a jeho doplnku č. PPZ-KEU-SL-EXP-2012/1704 z 18. 07. 2012, predmetom ktorého bolo skúmanie vzoriek tekutín zo zaistených sudov z Dolných Fafákov a zo sudov v Haliči, vyplynuli závery: chemickou analýzou skúmaných tekutín bola zistená prítomnosť látky dihydrofurán-2(3H)-ónu, syn. gama-butyrolaktón (GBL). Látka GBL je charakterizovaná ako prekurzor kyseliny gama-hydroxymaslovej (GHB); GBL, chem. dihydrofurán-2(3H)-ón je zaradený do III. skupiny psychotropných látok podľa zákona č. 43/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v platnom znení; percentuálna čistota skúmanej látky GBL nebola vyjadrená, keďže na kvalitatívne stanovenie obsahu nie je vypracovaná metóda, z rovnakého dôvodu nie je možné zistiť presné množstvo predloženej látky; za jednorazovú dávku GHB možno považovať 1,4 g. Takéto množstvo vznikne hydrolyzou (pôsobením vody) 1 ml látky GBL. 1 ml látky GBL je zdrojom takého množstva látky GHB, ktoré možno považovať za jednu dávku. Z predloženej látky GBL (1 400 litrov tekutiny v siedmych kovových sudoch s objemom cca 200 litrov) identifikovanej ako GBL teoreticky možno pripraviť cca 1 400 000 jednorazových dávok GHB.; GBL sa primárne používa ako prostriedok na výrobu organických chemikálií (pesticídov, herbicídov, rastových prostriedkov), býva

zložkou rôznych druhov čistidiel. Látka GBL je priamym prekursorom látky GHB. Nižšie dávky GHB spôsobujú relaxáciu a pôsobia protistresovo, majú výrazný euforizujúci a pro-sexuálny efekt. Vyššie dávky GHB majú sedatívne a hypnotické účinky. GBL je za normálnych podmienok tekutinou, 1 ml tejto látky je zdrojom takého množstva látky GHB, ktoré možno považovať za jednu dávku spôsobilú ovplyvniť psychiku človeka.

PharmDr. N. R., osoba poverená na zastupovanie znaleckého ústavu pred súdom, doplnila, že látka GBL je zaradená od 01. 03. 2011 do zoznamu zakázaných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov. Vo všeobecnosti látka GBL podľa citovaného zákona je psychotropnou látkou a zároveň prekursorom pre látku označovanú ako GHB. Látka GBL je už sama o sebe psychoaktívna, je možné ju priamo užiť a má psychoaktívne účinky, pretože v organizme zreaguje a zmení sa pri kontakte s vodou na GHB. Rozlíšenie látky GBL v rovine priemyselnej a farmaceutickej právny poriadok Slovenskej republiky nepozná, avšak v teoretickej rovine z hľadiska čistoty látky sa tým zaoberať dá. Nič to však nemení na podstate, že vždy ide o zakázanú látku, ktorá je zaradená v zozname zakázaných látok podľa citovaného zákona. Látka sa používa jednak v priemysle ako čistidlo, ďalej vo farmaceutickom priemysle, ako aj v poľnohospodárstve. Látka GHB je látka, ktorá sa vyskytuje aj prirodzene v ľudskom tele a je veľmi ťažké zistiť, či sa tam dostala pôvodne alebo bola aplikovaná zvonka užitím. Pri analýze vzoriek bola použitá metóda plynovej chromatografie s hmotnostnou spektrometriou, ktorou nebolo možné určiť percentuálnu čistotu skúmaných látok. Išlo o kvalitatívnu metódu ktorou sa skúmala predložená látka ale nie jej čistota. Aj v prípade zanedbateľného percentuálneho zastúpenia látky GBL v skúmaných vzorkách možno vždy hovoriť, že v látke je zistené GBL a nejde o inú látku. Percentuálna čistota má vplyv len na množstvo látky, ktoré je potrebné pre vyvolanie psychoaktívnych účinkov. Čím je koncentrácia látky nižšia, tým viac látky je potrebné užiť, aby vyvolala psychoaktívne účinky. Pri určení jednej jednorazovej dávky GHB vychádzali z teoretických informácií a z internetových zdrojov. Vo vzťahu k zaistenej látke nevedia konkrétne vyčíslieť koľko jednorazových dávok GHB by sa dalo vyrobiť zo zaisteného množstva 1 400 litrov prekursora GBL, len v teoretickej rovine, keď za jednu jednorazovú dávku sa považuje 1,4 gramu GHB. Percentuálne zastúpenie GBL v skúmaných vzorkách nebolo zanedbateľné, pretože ho bolo cítiť aj čuchom a bol to jedinečný a charakteristický zápach látky GBL bez použitia technických prostriedkov. Keby sa v skúmaných vzorkách nachádzala látka GBL v zanedbateľnom množstve, čuchom by ju cítiť nebolo.

Na dožiadanie Kriministický a expertízny ústav Policajného zboru, pracovisko Slovenská Ľupča doplnil, že v podmienkach ústavu nie je možné zo vzorky GBL laboratórne pripraviť hydrolyzou GHB a stanoviť obsah GHB. Nie je v možnostiach ústavu vykonať kvantitatívne stanovenie látok GBL a GHB. Ústav nedisponuje spoľahlivými informáciami a prehľadom pracovísk, ktoré by mohli tento druh analýzy realizovať, pričom ani pracovisko Kriministického ústavu Polície Českej republiky, či Štátny ústav na kontrolu liečiv Bratislava tento druh analýzy nevykonávajú.

Zo znaleckého posudku Mgr. C. Z., PhD., znalkyne ad hoc pre odbor Chémia, odvetvie Organická chémia, č. 1/2018 vypracovaného 30. 04. 2018, predmetom ktorého bolo posúdenie teoretických otázok týkajúcich sa aspektov chemického zloženia látky GBL, vyplynulo, že znalkyňa sa zaoberala čistotou skúmanej látky, ktorá mala čistotu 99 % a viac. Je to bežne dostupné rozpúšťadlo, ktoré obsahuje psychoaktívnu zložku v rozsahu 99 % a viac. Keby látka GBL obsahovala iné prísady, tzv. reziduá (zvyšky iných látok), už by sa nejednalo o GBL, ale bola by to úplne iná chemická látka. Z chemického hľadiska by sa jednalo o úplne inú látku, evidovanú pod iných CAS číslom a mala by úplne iné účinky. Znalkyňa doplnila, že nevykonala rozbor skúmaných vzoriek, len teoreticky reagovala na argumentáciu obžalovaného v rámci jeho výsluchu z prípravného konania a vychádzala len z podkladov, ktoré boli v spise. Pri chemickom zložení skúmanej látky vychádzala zo záverov PharmDr. R. z KEÚ PZ v Slovenskej Ľupči, ktorá túto látku skúmala plynovou chromatografiou. Podľa znalkyne rozdiel v aplikácií stopercentne čistej látky a látky obsahujúcej nečistoty je v tom, že tej prvej je potrebné užiť menej ako látky, ktorá obsahuje nejaké nečistoty. Látka obsahujúca čo i len jednu molekulu GBL je psychoaktívna, je to jed, ktorého účinok závisí od veľkosti dávky. Na trhu s chemickými látkami možno látku GBL bežne kúpiť v rôznej chemickej čistote. Distribútori chemických látok tieto musia predávať podľa legislatívy EÚ tzv. REACH, ktorá upravuje podmienky obchodovania s chemikáliami. Zloženie chemickej látky je vždy vyznačené na etikete výrobku podľa tzv. CLP klasifikácie. Etikety, ktoré sa nachádzajú na zaistených sudačoch nie sú etiketami podľa platnej legislatívy, pretože neobsahujú piktogramy efektov chemických, fyzikálnych a zdravotných látok. Je na nich uvedené, že čistota danej látky je 99,5 %, hmotnosť a dodávateľ.

Z pripojených spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 0Tp/664/2012, 0Tp/665/2012 a 0Tp/666/2012 je zrejme, že sudca pre prípravné konanie vydal 04. 04. 2012 príkazy na domové prehliadky č. OSLC-

V-5-1/2012, OSLC-V-6/2012 a OSLC-V-7/2012 na návrh prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica na podklade žiadostí o právnu pomoc Súdu prvého stupňa v Antverpách, Belgicko v zmysle Európskeho dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach podpísaného v Štrasburgu 20. 04. 1959 a v zmysle Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie podpísaného v Bruseli 29. 05. 2000. Domové prehliadky sa vykonali na základe príkazu OSLC-V-7/2012 v rodinnom dome v obci U., W. T., Č.Z. XXX/X, P. U. a v priestoroch k nemu prináležiacich, zapísanom na Liste vlastníctva číslo XX, obec Lovinobaňa, katastrálne územie Lovinobaňa, parcela číslo XXXX, Z. Č. XXX, ktorého vlastníkom a užívateľom je Z. B. S.; na základe príkazu OSLC-V-5-1/2012 v rodinnom dome v obci A. W. Č.. XXX, okres Lučenec u osoby O.V. O., D.. XX. XX. XXXX S. U. a v priestoroch k nemu prináležiacich, zapísanom na liste vlastníctva č. XXX, obec Panické Dravce, katastrálne územie Panické Dravce, parcela č. XXX, súpisné číslo XXX a na základe príkazu OSLC-V-6/2012 v rodinnom dome v meste U., O.. B. XXXX/XX, P. U. a v priestoroch k nemu prináležiacich, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, Lučenec, katastrálne územie Lučenec, parcela č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, Z. Č. XXXX, ktorého vlastníkom a užívateľom je O.. V. Ď. a priestory, ktoré využívajú podnikateľské subjekty: ALL CHEM spol. s r.o. so sídlom Lučenec, Gorkého 15, spoločníkom a konateľom je Z. B. S.; CARSERVIS s.r.o. so sídlom Lučenec, Gorkého 15, spoločníčkou ktorej je V. Ď. a konateľom je O. Ď.; O. Ď. so sídlom U., B. XX, samostatne zárobkovočinná osoba.

Z trestného spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 0Tp/663/2012 vyplýva, že v trestnej veci vedenej pre zločin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona sudca pre prípravné konanie vydal 24. 04. 2012 na návrh prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec príkaz na vykonanie domovej prehliadky OSLC-V-9/2012 v rodinnom dome v obci U., W. T. Č.. XXX/X, Z. Č. XXX, D. A. Č.. XXXX a v priestoroch patriacich k tomuto rodinnému domu, ktoré nehnuteľnosti sú vo vlastníctve a v užívaní Z. B. S.. Z priloženej fotodokumentácie je zrejmé, že pri prehliadke boli zaistené okrem iného: kovový 200 l sud s označením „Gama but“, časť označujúcej nálepky odtrhnutá a kovový 200 l sud s označením „Gama butyrolaktone“.

Zo zápisnice o vydaní veci s fotodokumentáciou je zrejmé, že 24. 04. 2012 v Haliči O. Ď. dobrovoľne vydala 5 plechových sudov s obsahom tekutiny, označené názvom „gama butyrolacton“.

Z výpisu z listu vlastníctva č. XX vyplýva, že nehnuteľnosti v ňom zapísané vlastní Z. B. S..

Z rozsudku prvostupňového súdu v Antverpách (senát 8C, rozsudok číslo 5641 z 12. 12. 2014) vyplýva, že Z. B. S. bol ako jeden z obžalovaných odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a k pokute vo výške 3000 eur za spáchanie dvoch skutkov, A: medzi 30. 09. 2011 a 14. 12. 2011, viackrát v bližšie neurčených termínoch, okrem iného aj 13. 12. 2011 bez predchádzajúcej všeobecnej licencie a bez predchádzajúcej dovoznej licencie ministra dovezli, vyrobili a mali v držbe, predali alebo sprístupnili na predaj, dodali, alebo zaobstarali psychotropné látky, na základe zaťažujúceho titulu alebo aj bez neho, a to bez akéhokoľvek nadobudnutia alebo držby na základe lekárskeho predpisu a mimo podmienok stanovených v článku 18 Kráľovského rozhodnutia z 22. 01. 1998 a to I. Amfetamíny, II. GHB, III. MDMA, pričom prečin je činom účasti na hlavných alebo pomocných činnostiach združenia a B: vedome a úmyselne bol súčasťou zločineckej organizácie od 31. 12. 2009 do 22. 08. 2012.

Z rozsudku odvolacieho súdu Antverpy č. C1853/2016 je zrejmé, že obžalovaný S. bol právoplatne odsúdený za skutok vymedzený tak, že medzi 30. 09. 2011 a 14. 11. 2011 viackrát, v ďalej neurčených dňoch, mimo iné 13. 12. 2011, bez predchádzajúceho všeobecného povolenia a predchádzajúceho dovozného povolenia ministra, psychotropné látky s príťažujúcimi podmienkami dovezol, vyhotovil, držal, predal alebo poskytol na kúpu, dodal alebo zaobstaral inak ako nadobudnutím alebo podľa lekárskeho predpisu v rozpore s podmienkami danými článkom 18 kráľovského výnosu zo dňa 22. 01. 1998, a síce I. Amfetamíny, II. GHB, III. MDMA [(+) N, a - dimethyl -3, 4- (methylenedioxy) phenetylamine] (XTC-derivát). Rovnako bol uznaný vinným za skutok, vymedzený ako vedomé zúčastnenie sa zločineckej organizácie, ktorú tvorilo štruktúrované zloženie viac ako dvoch osôb existujúce po dlhšiu dobu, s úmyslom po vzájomnom prerokovaní páchať trestnú činnosť, za ktorú sa ukladajú tresty odňatia slobody presahujúce tri roky, aby priamo alebo nepriamo získal majetkové výhody, a dopustil sa zastrážovania, vyhrážania, násillia, klamlivých lstí alebo korupcie, alebo pri ktorých boli využité komerčné alebo iné štruktúry na skrývanie alebo zjednodušenie páchania trestnej činnosti, aj keď nemal v pláne spáchať trestný čin v rámci tejto organizácie, alebo sa ho zúčastnil jedným zo spôsobov v zmysle článku 66 a nasledujúcich trestného zákona, od 31. 12. 2009 do 22. 08. 2012. Jeho účasť spočívala v tom, že do laboratória nechal dopraviť chemikálie potrebné na výrobu drog.

xxxxxxxxxx

Súd zhodnotil dôkazy vykonané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že sa stal skutok tak, ako je uvedený v obžalobe. Vykonanými dôkazmi v ich súhrne však nebolo preukázané, že konaním opísaným v obžalobe došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona.

Obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona sa dopustí ten, kto neoprávnene kúpi, predá, vymení, zadováži alebo prechováva po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, a uvedený čin spácha vo veľkom rozsahu.

Znakmi skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona sú objekt, ktorým je záujem spoločnosti na kontrole nakladania s omamnými, psychotropnými látkami, jedmi a prekurzormi (teda s nebezpečnými látkami, ktoré sú spôsobilé vážne ohroziť alebo poškodiť zdravie človeka, a ktoré sú upravené zákonom č. 139/1998 Z. z.) a na ochrane života a zdravia človeka pred týmito látkami. Objektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý kúpi, predá, vymení, zadováži alebo prechováva po akúkoľvek dobu psychotropnú látku, jed alebo prekurzor a čin spácha vo veľkom rozsahu. Subjektom trestného činu je ktorákoľvek fyzická osoba a z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Obžalovaný potvrdil nadobudnutie látky GBL v cudzine, ako aj to, že látka GBL mu bola doručená 11. 11. 2009 a 21. 01. 2010 do mesta Lučenec, následne ju uskladnil v piatich 200 litrových plechových sudoch označených názvom „gama butyrolacton“ v nehnuteľnostiach v Haliči a v dvoch 200 litrových kovových sudoch jeden s označením „Gama but“ a druhý s označením „Gama butyrolaktone“ v Dolných Fafákoch. Skutočnosť, že sa sudy obsahujúce látku GBL nachádzali v nehnuteľnosti v Haliči, potvrdili aj svedkovia Ď. V. O. Ď., ktorá sudy dobrovoľne vydala orgánom činným v trestnom konaní.

Sudy s látkou GBL boli zaistené v rámci domových prehliadok vykonaných zákonným spôsobom. Obhajoba nedôvodne namietala nepríslušnosť sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec na vydanie príkazu na domovú prehliadku v trestnom konaní vedenom pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 24 ods. 2 Trestného poriadku je na vykonanie úkonov pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní o obzvlášť závažnom zločine, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov (§ 16 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku), príslušný okresný súd v sídle kraja, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe, ktorým Okresný súd Lučenec nie je. Avšak, príkazy na domové prehliadky v tejto veci vydával Okresný súd Lučenec vybavujúc dožiadanie súdu členského štátu Európskej únie (belgického súdu). V rámci právneho styku s cudzinou sa neuplatňuje príslušnosť súdu na vydanie príkazu na domovú prehliadku podľa § 24 ods. 2 Trestného poriadku, ale príslušnosť súdu podľa § 538 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 478 Trestného poriadku a článkom 24 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie prijatého 29. 05. 2000 v Bruseli (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR publikované pod č. 572/2006 Z. z., že 29. mája 2000 bol v Bruseli prijatý Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovaný Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii, a 16. októbra 2001 bol v Luxemburgu prijatý Protokol k Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovanému Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii.). Súdom príslušným na vydanie príkazu na domovú prehliadku, ako úkonu právnej pomoci v trestnom konaní na základe dožiadania cudzieho orgánu, je okresný súd, v ktorého obvode sa úkon právnej pomoci (domová prehliadka) má vykonať. Súdom príslušným na vykonanie domovej prehliadky bol teda Okresný súd Lučenec.

Znaleckým skúmaním vzoriek chemickej látky nachádzajúcej sa v zaistených sudoch, ktoré vykonal znalecký ústav KEÚ PZ v Slovenskej Ľupči, zamestnankyňou PharmDr. Zliehovcovou, toxikologičkou, bola chemická látka metódou plynovej chromatografie s hmotnostnou spektrometriou identifikovaná ako GBL (dihydrofurán-2(3H)-ónu, syn. gamabutyrolaktón), ktorá bola od 01. 03. 2011 zaradená do zoznamu zakázaných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 139/1998 Z. z.“). Ide o látku, ktorá vyvoláva psychoaktívne účinky. GBL je charakterizovaná ako prekurzor GHB (kyseliny gama-

hydroxymaslovej). GBL sa nenachádzala v skúmaných vzorkách zo sudov v zanedbateľnom množstve, vzhľadom na to, že čuchom bol citeľný jedinečný a charakteristický zápach látky GBL. Charakteristický zápach by nebol prítomný v prípade, ak by sa vo vzorkách nachádzalo len zanedbateľné množstvo GBL. Jeden mililiter GBL je zdrojom GHB, ktoré možno považovať za jednu dávku spôsobilú ovplyvniť psychiku človeka. R. Z., PhD., odborníčka v oblasti organickej chémie, potvrdila, že keby látka GBL obsahovala iné prísady, tzv. reziduá (zvyšky iných látok), už by sa nejednalo o GBL, ale z chemického hľadiska by išlo o úplne inú chemickú látku. Znalkyňa PharmDr. R. však uviedla, že nie je vypracovaná metóda na kvalitatívne stanovenie obsahu látky GBL. Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru, pracovisko Slovenská Ľupča, nie je schopný kvalitatívne stanoviť obsah látky GBL, ako ani zo vzorky GBL laboratórne pripraviť hydrolyzou GHB a kvalitatívne stanoviť obsah látky GHB. Uvedenú analýzu nevykonáva v Slovenskej republike, a ani v Českej republike, žiadny ústav. Nie je v možnostiach žiadneho znaleckého ústavu stanoviť množstvo látky GBL potrebnej na vyrobenie jednej jednorazovej dávky. Následne nie je možné zistiť aké množstvo jednorazových dávok sa dá pripraviť zo zaisteného množstva látky GBL. Závery znalkyňa R. V. Z. o kvalitatívnom obsahu látky GBL zostali len v teoretickej rovine, bez seriózných analýz látky GBL zaistenej u obžalovaného.

Z vyššie uvedeného teda možno vyvodiť záver, že znaleckým dokazovaním nebola preukázaná % koncentrácia látky GBL v zaistených sudoch, teda nebola zistená podstatná okolnosť v akom množstve by bolo možné vyrobiť jednorazové obvyklé dávky drogy zo zaistených sudov, ktorá okolnosť má zásadný vplyv na právnu kvalifikáciu žalovaného trestného činu. Jedinou skutočnosťou, ktorá bola preukázaná je, že chemickou analýzou odobratých vzoriek tekutín bola zistená prítomnosť látky dihydrofurán-2(3H)-ónu, syn. gamabutyrolaktón (GBL), ktorá je charakterizovaná ako prekurzor kyseliny gamahydroxymaslovej (GHB). Za tohto stavu nebolo možné vyvodiť trestnú zodpovednosť obžalovaného za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 4 písm. c) Trestného zákona, ako sa domáhal prokurátor, keďže podľa obžaloby sa obžalovaný mal konania dopustiť vo veľkom rozsahu. V tejto súvislosti súd poukazuje na § 2 ods. 10 Trestného poriadku, že za zistený skutkový stav zodpovedajú orgány činné v trestnom konaní t. j. prokurátor a policajť (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), pričom v prejednávanej príhode prokurátor neunesol dôkazné bremeno v otázke spáchania trestného činu „vo veľkom rozsahu“, teda aké množstvo drogy by bolo možné vyrobiť z prekurzora, ktorý sa nachádzal v zaistených sudoch. V prejednávanej príhode sa ani po doplnení dokazovania nepodarilo objektivizovať, koľko dávok drogy by bolo možné vyrobiť zo zaistenej látky, preto nebolo možné na konanie obžalovaného použiť kvalifikačný znak „vo veľkom rozsahu“. Nemožno opomenúť, že vina ako aj právna kvalifikácia skutku musí vychádzať z objektívne preukázaných skutočností, pričom vina musí byť preukázaná bez rozumných pochybností.

Rovnako vykonaným dokazovaním nebol preukázaný znak „neoprávnenosti“ vyplývajúci z § 172 ods. 1 písm. c) Tr. zákona pri dovoze uvedených látok obžalovaným. Bolo preukázané, že obžalovaný, ako trestne zodpovedná osoba, 11. 11. 2009 objednal a kúpil látku GAMA - BUTYROLACTONE od spoločnosti Ahcof International Development CO., LTD., Jinzhai Road Hefei, Anhuid, China v objeme 436 litrov, ktorá mu bola doručená 21. 01. 2010 do mesta Lučenec, následne 22. 02. 2010 si znovu objednal a kúpil látku GAMA - BUTYROLACTONE od spoločnosti Zhangjiagang Jintai Import & Export CO.,LTD, Jiangsu, China o objeme 1.000 litrov, ktorá mu bola do mesta Lučenec doručená 08. 03. 2010. Zákonom č. 43/2011 Z. z. z 11. 02. 2011 sa zmenil zákon č. 139/1998 Z. z. s účinnosťou od 01. 03. 2011 okrem iného tak, že do prílohy č. 1 v III. skupine psychotropných látok bola zaradená látka: „GBL, chemicky dihydrofurán-2(3H)-ón“. Látka GBL bola zaradená do zoznamu psychotropných látok až s účinnosťou od 01. 03. 2011, teda v čase, keď obžalovaný látku GBL zadovážil, táto nebola zaradená do zoznamu psychotropných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z.. Obžalovaný teda nezadovážil látku GBL v rozpore s platným právom, neoprávnené, ako to pre trestnosť činu predpokladá naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Obžaloba v časti týkajúcej sa neoprávnenej kúpy psychotropnej látky podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona nemôže obstáť, keďže takéto konanie v uvedenom čase nebolo trestným činom.

S poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 5To/56/2020 zo dňa 14. 09. 2020), ktorý uložil okresnému súdu právne kvalifikovať konanie obžalovaného ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona sa súd zaoberal týmto pokynom.

Je nesporné, že obžalovaný v zaistených siedmich plechových 20 litrových sudoch prechovával sumárne 1400 litrov tekutiny, ktorá obsahovala látku dihydrofurán-2(3H)-ón (GBL), ktorá je od 01. 03. 2011 zaradená do III. skupiny psychotropných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch. V prípade tejto látky sa jedná o prekursor, ktorá látka je spôsobilá na výrobu omamných a psychotropných látok, pritom vzhľadom na všetky ďalšie zistené okolnosti bola súčasne určená na takúto výrobu, bolo potrebné konanie obžalovaného pokiaľ ide o prechovávanie tejto látky posúdiť ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona sa dopustí ten, kto neoprávnene prechovával po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor alebo kto takú činnosť sprostredkuje.

Znakmi skutkovej podstaty zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona sú objekt, ktorým je záujem spoločnosti na kontrole nakladania s omamnými, psychotropnými látkami, jedmi a prekursorami (teda s nebezpečnými látkami, ktoré sú spôsobilé vážne ohroziť alebo poškodiť zdravie človeka, a ktoré sú upravené zákonom č. 139/1998 Z. z.) a na ochrane života a zdravia človeka pred týmito látkami. Objektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý prechováva po akúkoľvek dobu psychotropnú látku alebo prekursor. Subjektom trestného činu je ktorákoľvek fyzická osoba a z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Obžalovaný tým, že na území Slovenskej republiky v období od 01. 03. 2011 (účinnosť novely zákona č. 139/1998 Z. z.) do 24. 04. 2012 (zaistenie látky OČTK) prechovával látku obsahujúcu prekursor zaradený do III. skupiny psychotropných látok podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch naplnil objektívne a subjektívne znaky zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Z hľadiska zavinenia obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zákona, pretože chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom. Námitka obžalovaného, že nevedel, že táto látka bola po jej dovezení na územie Slovenskej republiky zaradená medzi zakázané látky, resp. látky pri ktorých bolo potrebné disponovať osobitným povolením na manipuláciu s ňou, sa posudzuje podľa ustanovení o právnom omyle, ktorý je z hľadiska trestnej zodpovednosti páchatel'a právne irelevantný.

K námitke obžalovaného, že v súdnom prípade ide vlastne o vedenie trestného stíhania v rozpore zo zásadou „ne bis in idem“, súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. 11. 2018 sp. zn. 5To/121/2018, ktorým sťažnostný súd zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 14. 09. 2018 sp. zn. 1Tk/3/2018 o zastavení trestného stíhania pre prekážku skôr rozhodnutej veci belgickým súdom v zmysle medzinárodnej zmluvy a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Sťažnostný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne zaoberal otázkou „ne bis in idem“ a vyhodnotil, že v danom prípade nejde o ten istý čin, keďže nie je daná nerozlučná spojitosť v čase, v priestore, a ani v predmete medzi skutkom, pre ktorý bol obžalovaný odsúdený belgickým súdom a skutkom v tejto trestnej veci. Vzhľadom na vyslovený právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici v označenom uznesení, ktorým je okresný súd viazaný (§ 194 ods. 5 Trestného poriadku), súd považoval predbežnú otázku ohľadom zásady „ne bis in idem“ za vyriešenú a zodpovedanú.

xxxxxxxxxx

Pri ukladaní trestu za takto zistené zavinenie súd prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34, § 36, § 37, § 38 Trestného zákona dôležité z hľadiska jeho ukladania a to spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, ale i generálnu i individuálnu prevenciu. Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionality trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Záver o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára aj na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a.

K osobe obžalovaného bolo zistené, že je holandským štátnym občanom, národnosť má C., je ženatý, má 4 deti - 2 plnoleté a 2 maloleté. Trvalé bydlisko má nahlásené na Z., S. P. U., W.É. T. XXX/X, prechodne sa zdržiaval na adrese B. XX, U.Č.. Podľa jeho písomného oznámenia (č.l. 1152) sa od 02. 11. 2020 zdržiava v C. D. V. W. F. XX, XXXTT V., C., čo je aj jeho aktuálna doručovacia adresa. Z miesta trvalého bydliska z Obce U. nie je bližšie hodnotený (č.l. 468) Priestupkovo na Slovensku nebol

postihnutý (č.l. 471) a rovnako nebol na Slovensku ani súdne trestaný (ORT č.l. 478). Z európskeho informačného systému registrov trestov (č.l. 479 - 499) vyplýva, že v minulosti bol viac krát súdne trestaný, naposledy v roku 2003 za drogovú trestnú činnosť súdom v Alkmaare v Holandskom kráľovstve.

Trestný zákon umožňuje za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona ukladať trest odňatia slobody od 3 do 10 rokov. Obžalovanému poľahčovalo, že pred spáchaním tohto trestného činu viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Trestného zákona), nepriťažovalo mu nič. Po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností dôležitých pre určenie výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody podľa § 172 ods. 1 Tr. zákona v trestnej sadzbe od 3 do 10 rokov, by bolo neprimerane a je dôvod na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a základných slobôd v platnom znení, ktorému zodpovedá ustanovenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podobne je táto zásada uvedená aj § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa týchto ustanovení má „každý právo na to, aby bola jeho záležitosť spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...“ V prejednávanej veci sa obžalovaný trestnej činnosti dopustil v rokoch 2011 až 2012, teda pred viac ako 9 rokmi, pričom príčina neskončenia veci nie je zavinená z jeho strany. S prihliadnutím aj na komplikovanosť celého prípadu a jeho medzinárodný rozmer, súd u obžalovaného podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 2 roky, ktorého výkon mu podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Okolnosti prípadu pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody súd videl aj v tom, že v súvisiacej veci bol obžalovaný odsúdený Belgickým súdom v Antverpách na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že podmienenečný trest uložený mu tunajším súdom vo výmere 2 roky s podmienenečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky je z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie potrebné považovať za primeraný a zákonný.

Pokiaľ ide o trest prepadnutia veci, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zaistené sudy (tekutina) bola obžalovaným použitá na trestnú činnosť, bola jeho vlastníctvom a keďže ide o látku zakázanú (na jej držanie sa vyžaduje povolenie príslušného úradu), rozhodol o jej prepadnutí podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Toto rozhodnutie prijal senát okresného súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 163 ods. 4 Tr. poriadku v znení účinnom od 01. 01. 2021).

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odvolanie má odkladný účinok (§ 306 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku)

- v prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)

- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)

- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.